

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

KONČNO
A6-0267/2006

1.9.2006

POROČILO

o pobudah za dopolnitev nacionalnih šolskih programov z ustreznimi ukrepi
podpore za vključitev evropske dimenzije
(2006/2041(INI))

Odbor za kulturo in izobraževanje

Poročevalec: Christopher Beazley

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	6
POSTOPEK	9

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o pobudah za dopolnitev nacionalnih šolskih programov z ustreznimi ukrepi podpore za vključitev evropske dimenzije (2006/2041(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 149 Pogodbe ES,
  - ob upoštevanju resolucije o krepitvi evropske dimenzije v izobraževanju, ki so jo 24. maja 1988 sprejeli Evropski svet in ministri za šolstvo, ki so se sestali v okviru Sveta,
  - ob upoštevanju zelene knjige Komisije o evropski dimenziji v izobraževanju (KOM(1993)0457),
  - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom "Nova okvirna strategija za večjezičnost" (KOM(2005)0596),
  - ob upoštevanju skupnega vmesnega poročila Sveta in Komisije o izvajanju podrobnega delovnega programa za doseganje ciljev sistemov izobraževanja in usposabljanja v Evropi z naslovom "Izobraževanje in usposabljanje 2010: Uspeh lizbonske strategije je odvisen od nujnih reform" (EDUC 43, dok. 6905/04),
  - ob upoštevanju člena 45 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje (A6 0267/2006),
- A. ker je evropska dimenzija v zadnjih desetletjih postala vedno pomembnejši vidik izobraževanja, zlasti v nacionalnih šolskih programih,
- B. ker je Evropski parlament že dejaven na tem področju in je 7. aprila 2004 obravnaval evropsko dimenzijo pri poučevanju zgodovine,
- C. ker so nacionalni organi v državah članicah, kot so Avstrija, Nemčija, Portugalska, Nizozemska, Združeno kraljestvo, Slovenija in Španija, že sprejeli pobude o mestu Evrope v izobraževanju in ker so nevladne organizacije na tem področju sprejele številne pobude,
- D. ker se zdi, da je jezikovni vidik osnova za krepitev evropske dimenzije, pri čemer spada znanje tujih jezikov med osnovne spretnosti tipičnega evropskega državljana, ki živi, študira, dela in se giblje v Evropski uniji,
- E. ker med državami članicami in znotraj njih obstajajo razhajanja glede vključevanja evropske dimenzije v izobraževanje,
- F. ker je treba v zvezi s tem upoštevati pomen programov COMENIUS in LINGUA,
- G. ker se podatki o Evropi, ki jih dobijo učenci, učitelji in študenti, od države do države močno razlikujejo ter ker si je treba prizadevati za dogovor o skupnem razumevanju zgodovine in o opredelitvi evropskih vrednot,

- H. ker so med glavnimi ovirami še vedno majhen obseg čezmejnih pobud in programov, neuskkljenost pobud, premajhna prepoznavnost in dostopnost ter nezadostna ali neprimerna orodja za izpolnjevanje teh nalog,
- I. ker se učitelji, ki želijo pri svojih urah upoštevati evropsko dimenzijo, trenutno soočajo s številnimi ovirami in težavami, vključno s pomanjkanjem najnovejšega in visokokakovostnega informacijskega ter izobraževalnega gradiva o Evropski uniji v vseh jezikih EU, in ker jih mora Evropska unija pri tem podpirati,
1. meni, da bi morale biti v vseh sistemih izobraževanja zagotovljene, da bodo učenci do konca svojega srednješolskega izobraževanja pridobili znanje in sposobnosti, ki jih potrebujejo in kot so jih opredelili posamezni izobraževalni organi, da bodo pripravljeni na vlogo državljanov in članov Evropske unije v prihodnosti;
  2. poudarja pomen jasne in enotne opredelitve pomena, vsebine ter obsega evropske dimenzije v vseh državah članicah;
  3. poziva Evropski svet in ministre za šolstvo, naj posodobijo zgoraj omenjeno resolucijo o krepitvi evropske dimenzije v izobraževanju z dne 24. maja 1988, pri čemer naj upoštevajo zlasti širitve EU po tem datumu;
  4. poziva Svet, naj prizna različna vidika evropske dimenzije: prvič, dostop do podatkov o EU, njenih institucijah, metodah, praksi in pobudah, in drugič, poznavanje evropske skupne zgodovine in kulturne dediščine, razvoj jezikovnih spretnosti ter razumevanje trenutnega evropskega dogajanja, saj lahko vse to dopolnjuje nacionalne šolske programe;
  5. poudarja, da je pri uvedbi evropske dimenzije v šolske programe pomembno uporabljati multimedijske in internetne izobraževalne vire kot sodobne učne metode; v zvezi s tem priporoča na primer ustanovitve večjezične internetne storitve, ki bo predstavljala najboljše prakse, zagotavljala pomoč na področju izobraževanja in služila kot platforma za izmenjavo izkušenj;
  6. vztraja, da je treba še naprej izboljševati poučevanje jezika, na primer v okviru COMENIUS-a kot dela programa vseživljenjskega učenja; poleg tega priznava, da je v nekaterih državah članicah, zlasti v tistih, kjer je materni jezik angleščina, težko ohraniti dovolj zanimanja in motivacije za izpopolnjevanje znanja drugih evropskih jezikov, s čimer se krepi medsebojno razumevanje in empatija po vsej Evropi; v zvezi s tem je še posebej pomembno učenje jezikov sosednjih narodov;
  7. poziva države članice, da s politiko učenja večjega števila jezikov, kot se jih poučuje danes, spodbujajo širjenje večjezičnosti in da v svoje šolske programe uvedejo poučevanje vsaj dveh tujih jezikov od zgodnjega otroštva;
  8. predlaga analizo primerov, v katerih z lizbonsko strategijo na tem področju doslej ni bilo moč doseči načrtovanih rezultatov, ter pripravo seznama ukrepov, ki so za vlade držav članic bistveni za doseganje gospodarskih izboljšav;
  9. priporoča izmenjavo najboljših praks med vsemi državami članicami glede poučevanja jezikov in vključitve evropske vsebine v izobraževanje, s čimer se sedanje pobude, vključno s tistimi, ki so bile oblikovane pred letom 2004, razširijo v vse države članice EU;

10. predlaga, da se kot pomemben vidik zagotavljanja uspeha zadnje širitve EU omogočijo ustrezne izmenjave informacij, projektov, študentov in učiteljev med desetimi novimi in petnajstimi starejšimi državami članicami;
11. poziva Svet, naj preuči, ali je za koristne in ustrezne učne vire, kot je evropska mreža šol, za sodelovanje in inovacije na področju izobraževanja ter za orodja, kot je "Evropa v šoli", potrebna dodatna podpora in ali so učitelji dovolj dobro obveščeni, kako priti do ustreznih podatkov, da bi se okrepila evropska razsežnost na področju izobraževanja;
12. predlaga spodbujanje tečajev za usposabljanje učiteljev, ki udeležencem pomagajo doseči potrebno razumevanje evropskih vprašanj, zato da bi lahko ti svoje poučevanje o nacionalni in lokalni zavesti dopolnili z evropsko dimenzijo;
13. poudarja, da evropska dimenzija dopolnjuje nacionalne vsebine in jih ne nadomešča niti jih ne izpodriva;
14. poudarja potrebo po posodobitvi obstoječih dokumentov, zlasti nepopolne tematske bibliografije omrežja Eurydice;
15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in državam članicam.

OBRAZLOŽITEV

Evropska unija in Svet Evrope pogosto uporabljata evropsko dimenzijo v izobraževanju kot odraz nekaterih svojih politik in pobud na področju izobraževanja, saj želita krepiti predvsem občutek razumevanja evropskega vidika pri mladih in jih poučiti o vrednosti evropske civilizacije.

Danes ima evropska dimenzija v izobraževanju veliko podporo, zato je v zvezi s tem na voljo veliko različnih virov. To najbolj pride do izraza pri predmetih, kot so zgodovina, geografija, humanistične vede, ekonomija in tuji jeziki.

Zaradi spodbujanja koncepta evropske dimenzije v izobraževanju se po vsej Evropi sprejemajo ali so že bili sprejeti razni sklepi kot del lokalnih, nacionalnih ali mednarodnih pobud.

Še več, zdi se, da je osnova za krepitev tega koncepta jezikovni vidik, kot je zapisano v sporočilu Komisije z naslovom "Nova okvirna strategija za večjezičnost" (KOM(2005)0596). Znanje tujih jezikov bi moralo tako biti najvidnejši in najizrazitejši primer evropske dimenzije v izobraževanju.

Zato je izziv oblikovati pobude, s katerimi se lahko podatki zajamejo in pripravijo tako, da so na voljo vsakemu otroku v vsaki šoli po vsej Evropi.

Ureditveni okvir

Člen 149 Pogodbe ES določa osnovo za pobude, sprejete v podporo in kot dodatek delu držav članic na področju izobraževanja. V tem členu je izrecno navedeno, da mora Evropska skupnost med različnimi sprejetimi pobudami ob spoštovanju pristojnosti držav članic prispevati k razvijanju evropske dimenzije v izobraževanju, zlasti s poučevanjem in razširjanjem jezikov držav članic.

Od sprejetja maastrihtske pogodbe je bila vloga evropske dimenzije okrepljena tudi z drugimi ukrepi, kot je program COMENIUS, katerega cilj je izboljšati kakovost poučevanja in okrepiti evropsko dimenzijo v izobraževanju, zlasti s spodbujanjem nadnacionalnega sodelovanja med šolami, ali program LINGUA.

Evropska dimenzija v izobraževanju danes

Pobude držav članic

Podatki, ki so na voljo v posameznih državah članicah, se razlikujejo tako po vsebini kot po kakovosti. Medtem ko so nekatere države pripravile številne primere in razlage, so se druge v svojem sistemu izobraževanja komaj dotaknile evropske dimenzije. Nepopolna tematska bibliografija, ki jo je leta 1996 objavila ekipa omrežja Eurydice, zagotavlja začetni pregled pedagoških pobud, ki so bile sprejete po vsej Evropi za spodbujanje bolj evropskega pristopa v šolah.

V nekaj desetletjih, zlasti pa po ustanovitvi Evropske skupnosti, je Evropa postala vedno pomembnejši element nacionalnih šolskih programov. V nekaterih državah, kot so Avstrija, Španija, Portugalska ali Slovenija, je evropska dimenzija dobro uveljavljena v nacionalnem sistemu izobraževanja in možno je, da bo postala obveznost ali osnovna zahteva.

V Belgiji in na Nizozemskem službe, pristojne za izobraževanje, celo pripravljajo posebne dokumente za učitelje, študente ali splošno javnost, namenjene povečevanju ozaveščenosti o

vedno večji internacionalizaciji poučevanja in raznih koristih, ki so neločljivo povezane z učenjem tujih jezikov in šolskimi izmenjavami. Obenem pa te publikacije državljanom ponujajo informacije o nekaterih odločitvah, sprejetih na evropski ravni, in njihovem vplivu na predmete, ki se poučujejo v šoli.

Na Portugalskem so v še bolj formativnem kontekstu ukrepi, namenjeni krepitvi evropske dimenzije v izobraževanju, združeni v splošnem programu za evropsko dimenzijo v izobraževanju, ki so ga leta 1989 uvedle nacionalne podporne službe.

Ključne evropske pobude

Na evropski ravni so obsežne pobude prispevale tudi k poudarjanju pomena ohranjanja evropske dimenzije v izobraževanju v vseh državah članicah. Glavne pobude v zvezi s tem so evropska mreža šol, ki vključuje večjezični evropski izobraževalni portal za poučevanje, učenje, sodelovanje in inovacije, ter orodja, kot so "eSchoolnet", "European Treasury Browser" ter "Evropa v šoli", nadsacionalna in medkulturna pobuda, namenjena povečevanju ozaveščenosti o Evropi tako med učitelji kot učenci in študenti.

Evropska dimenzija v nacionalnih šolskih programih

Vključevanje evropske dimenzije v nacionalne šolske programe v Evropi je seveda odvisno od posameznih struktur. Vendar se zdi, da ji je precejšnja pozornost namenjena pri treh glavnih predmetih: geografiji, zgodovini in tujih jezikih. Poleg tega je prisotna pri številnih drugih učnih urah, npr. pri državljanski vzgoji, glasbi ali umetnosti.

Učno gradivo

Vsebina pouka in metode poučevanja se med državami članicami razlikujejo. Nekateri učitelji uporabljajo gradivo, ki so ga prejeli, nekateri pa izberejo svoje vire. Velik del uporabljenega gradiva so strokovne revije, na katere se je moč naročiti oz. jih izdajajo oblasti. Odslej bodo podobno in vedno večjo vlogo imele uporabniku prijazne in dostopne spletne strani. V nekaterih državah članicah, npr. v Belgiji, nacionalne oblasti podrobno obveščajo učitelje s pomočjo posebnega priročnika, ko izidejo evropske publikacije ali ko so objavljene revije s tematiko, ki bi lahko pomagala izboljšati način, na katerega je evropska dimenzija vključena v učne ure ali šolski program v Evropi.

Oblasti prav tako pripravijo posebne pakete, ki vključujejo učbenike, brošure, videe ali CD-ROM-e, ki jih nato razdelijo učiteljem in njihovim študentom. Na Malti se npr. tovrsten paket, poimenovan "V iskanju Evrope", uporablja za evropske študije.

Te pobude sicer obstajajo, vendar sta njihov vpliv in učinkovitost odvisna od šol, finančnih sredstev in razpoložljivosti novih informacijskih tehnologij.

V zvezi s tem ima EU pomembno vlogo.

Omejitve in ovire

Koncept evropske dimenzije v izobraževanju ostaja nejasen in ga je treba natančneje opredeliti, da bi ga lahko konkretno in učinkovito izvajali pri uporabi učnega gradiva držav članic EU. Čeprav so številne učne ure namenjene obravnavanju evropske dimenzije, nimajo vedno zelenega rezultata.

Zaradi evropske dimenzije se v zvezi s šolskimi programi v Evropi postavljajo bistvena vprašanja: Kako lahko z nacionalnimi šolskimi programi spodbujamo razumevanje tako nacionalnega kot evropskega vidika? Kako lahko EU, ob spoštovanju pristoynosti držav članic

na področju izobraževanja, dopolnjuje nacionalne šolske programe, zlasti glede izboljšanja učnega gradiva, ki ga imajo učitelji na voljo, da bi okrepila koncept evropske dimenzije? Nekatere ovire in težave, s katerimi se trenutno soočajo učitelji, so edinstvene za posamezno državo, medtem ko so druge povezane s potrebo po usklajevanju. V mnogih državah učitelji niso vedno ustrezno usposobljeni, njihovi finančni viri pa so včasih premajhni. Med glavnimi ovirami so neusklajenost pobud, premajhna prepoznavnost in dostopnost ter nezadostna ali neprimerna orodja za izpolnjevanje teh nalog.

Predlogi in priporočeni ukrepi:

- *zagotavljanje lažjega dostopa do evropske dimenzije v izobraževanju* in pomoč učiteljem pri učinkovitem vključevanju evropske dimenzije v učne ure;

- *doseganje največjega možnega vpliva evropskih pobud* z večjo prepoznavnostjo, dopolnjevanjem in usklajevanjem pobud, da se opazijo in ustrezno zapolnijo vrzeli, ter izboljševanje konvencionalnih učnih virov, s pomočjo katerih je že bila okrepljena evropska dimenzija v nacionalnih šolskih programih;

- *omogočanje splošnega dostopa do informacij o evropski dimenziji* in zagotavljanje najboljšega dostopa za vse, zlasti pa učitelje, do vseh ustreznih podatkov, ter spodbujanje izmenjave najboljših praks med vsemi državami članicami. Še posebej pomembno je, da je razumevanje srednje- in vzhodnoevropskih vprašanj vključeno v nacionalne programe izobraževanja držav članic, ki so bile v EU pred letom 2004, s čimer se odpravi pomanjkanje podatkov, ki izvira iz desetletja trajajoče razdeljenosti Evrope po vojni.

POSTOPEK

Naslov	Pobude za dopolnitev nacionalnih šolskih programov z ustreznimi ukrepi podpore za vključitev evropske dimenzije
Št. postopka	2006/2041(INI)
Pristojni odbor Datum razglasitve dovoljenja na zasedanju	CULT 16.2.2006
Odbori, zaprošeni za mnenje Datum razglasitve na zasedanju	
Odbori, ki niso dali mnenja Datum sklepa	
Okrepljeno sodelovanje Datum razglasitve na zasedanju	
Poročevalec/-ka Datum imenovanja	Christopher Beazley 3.10.2005
Nadomeščeni/-a poročevalec/-ka	
Obravnava v odboru	20.6.2006 12.7.2006
Datum sprejetja	28.8.2006
Izid končnega glasovanja	+: 24 -: 1 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Maria Badia I Cutchet, Christopher Beazley, Ivo Belet, Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Hanna Foltyn-Kubicka, Milan Gaľa, Claire Gibault, Lissy Gröner, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Nikolaos Sifunakis, Helga Trüpel, Henri Weber, Thomas Wise
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Rolf Berend, Emine Bozkurt, Ignasi Guardans Cambó, Gyula Hegyi, Erna Hennicot-Schoepges, Bogusław Sonik, Grażyna Staniszevska
Namestniki (člen 178(2)), navzoči pri končnem glasovanju	
Datum predložitve	1.9.2006
Pripombe (na voljo samo v enem jeziku)	...